

Визначення залежності інтенсивності карієсу від впливу екзо- та ендогенних чинників у студентів Закарпаття та Індії

Горячко Т. В., Білинський О.Я.

Кафедра терапевтичної стоматології, стоматологічний факультет УжНУ,
м. Ужгород

Tatiana Horiachko, Olexandr Bilinskij

Department of Therapeutic Dentistry, Dental faculty of UzhNU, Uzhhorod

Актуальність теми: Карієс залишається однією з найпоширеніших проблем терапевтичної стоматології. За даними ВООЗ, ураженість карієсом зубів населення більшості країн світу коливається в межах від 80 до 98%. Але чому згідно зі статистикою у людей, які живуть у різних кутках світу він розвивається з різною інтенсивністю та від чого це залежить – питання залишається відкритим ще до сьогодні.

Метою роботи було визначення стоматологічного статусу студентів Закарпаття та Індії, що навчаються в Ужгородському національному університеті, проведення порівняльної характеристики карієсогенної ситуації та визначення впливу екзо- та ендогенних факторів у розвитку карієсу.

Матеріали та методи дослідження.

На базі стоматологічного факультету, протягом січня 2016 року досліджували студентів 5 курсу, що навчаються в Ужгородському національному університеті. Стан твердих тканин зубів вивчали за допомогою індексу інтенсивності (КПВ), рівень гігієни розраховували за індексом Федорова-Володкіної (1961 р.), кислотостійкість емалі визначали за ТЕР-тестом (В. Р. Окушко в модифікації Л.І. Косаревої (1984р)). Для оцінки інтенсивності забарвлення, протравленої емалі 2 % розчином метиленового синього, використовували 10-бальну шкалу синього кольору поліграфічного виконання (ГОСТ 2789-73), а Ph ротової рідини визначали за допомогою універсального індикаторного паперу. Статистичну обробку результатів досліджень здійснювали за допомогою загальноприйнятих методів варіаційної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення:

Всі обстежувані студенти були поділені на дві групи: першу групу становили 18 студентів з Індії, другу - 18 студентів Закарпатської області, віком від 20 до 25 років. Індекс гігієни за Федоровим-Володкіною, у групи студентів Закарпаття варіювався від 1,2 до 3,3 і в середньому дорівнював 1,73, що відповідає задовільному рівню гігієни. Добрий рівень гігієни спостерігався у 55,6% студентів, 33,3% мали задовільний рівень, а незадовільний відмічався у 11,1% студентів. Серед групи студентів з Індії індекс гігієни Федорова-Володкіною становив в межах 1,1-2,8 і в середньому дорівнював 1,76. Добрий рівень гігієни спостерігався у 44,5% студентів, 33,3% мали задовільний рівень, а незадовільний становив 22,2% студентів. (таб. 1)

Таб.1 Індекс гігієни Федорова-Володкіною по групах

Стан гігієни	Студенти Закарпаття	Студенти з Індії
Добрий	55,6%	44,5%
Задовільний	33,3%	33,3%
Незадовільний	11,1%	22,2%

Щодо індексу КПВ у студентів Індії він варіювався в межах 1-10, інтенсивність карієсу в обстежуваній групі в середньому становила 4,2, що відповідає низькому рівню. У студентів Закарпаття індекс знаходився в межах від 12 до 22 та в середньому становив 16,1, що відповідає значенню високого рівня.

Компонент «К»(карієс) у групі студентів Індії складав 94,2% від загального індексу КПВ, з переважанням початкового та поверхневого карієсу, на пломбовані зуби припадало 5,8%. У той час як у групі студентів з Закарпаття компонент «К» складав 45,5% з переважанням середнього та глибокого карієсу. На видалені та пломбовані зуби припадало відповідно 4,7% та 49,8%.

Таб. 2 Види карієсу у студентів по групах

Види карієсу	Студенти з Індії	Студенти Закарпаття
Початковий	89,2%	5,3%
Поверхневий	10,8%	15,2%
Середній	0	49,2%
Глибокий	0	30,3%

За результатами проведеного ТЕР-тесту у студентів Індії індекс варіювався у межах 1-5 балів з переважанням високого та середнього рівня резистентності. У групи студентів Закарпаття переважала середня та низька резистентність емалі (таб.3)

Таб.3 Резистентність емалі

Резистентність емалі	Студенти Індії	Студенти Закарпаття
1 група (1-3бали)10-30%	6	4
2 група(4-5 балів)30-60%	12	8
3група (6-7балів)60-80%	0	6
4 група (балів 7) 80-100%	0	0

Ph ротової порожнини

	Студенти Індії	Студенти Закарпаття
Середнє арифметичне рівня Ph у групі	6.1	7,2

Шляхом анкетування було визначено, що харчування групи студентів з Індії включає вживання бутильованої води та регулярне споживання продуктів молочного походження, овочів та фруктів. Солодощі у їх раціоні обмежені, але слідкують за гігієною ротової порожнини недосконало, чищення зубів проводять один раз на день, та майже не відвідують стоматолога. В той самий час група студентів з Закарпаття мають кращу гігієну ротової порожнини, регулярно користуються послугами стоматолога. Щодо молочних продуктів то вони вживають їх не так часто(1раз у тиждень).

70% з даної групи вживають солодощі щодня та користуються водою з водопроводу або колодязю.

Висновок: Згідно з результатами нашого обстеження, можна зробити висновки, що студенти Закарпаття мають добрий рівень гігієни на відміну від задовільного рівня групи студентів Індії. При цьому студенти Закарпаття регулярно відвідують стоматолога та чистять зуби два рази на день, на відміну від іншої групи, які мають відносно низький середній рівень Рh слини, здійснюють гігієну порожнини рота один раз на день, майже ніколи не користувалися послугами стоматолога та мають недостатній рівень санітарно-гігієнічної освіченості. Але не зважаючи на це у групі студентів з Індії ми спостерігаємо низьку інтенсивність карієсу, що може бути пов'язана з характером їхнього харчування, типом водопостачання, біоценозу ротової порожнини, а також генетичної схильності. Можна зробити припущення, що у їхньому випадку, саме ці фактори вплинули на високий рівень резистентності емалі до розвитку карієсу. Однак визначити провідний чинник до розвитку даної патології нам не вдалося, оскільки значна частина етіологічних факторів не була врахована, а вибірка студентів була малою, тому наше дослідження буде продовжено.